

1 I denna uppgift ska du läsa en vetenskaplig artikel och utifrån den svara på 15 frågor. Syftet är att examinera din vetenskapliga skolning och kunskap inom evidensbaserad medicin.

Det är en bra strategi att läsa igenom alla frågorna innan du läser artikeln eftersom frågornas ordning inte nödvändigtvis följer den ordning olika områden avhandlas i artikeln.

Frågorna baseras på den bifogade artikel:

Sveinsson O *et al.* The incidence of SUDEP: A nationwide population-based cohort study.
Neurology 2017;89(2):170-177

Artikel handlar om plötsliga oväntade dödsfall i epilepsi (sudden unexpected deaths in epilepsy (SUDEP)).

Vilken var orsaken till att artikelförfattarna anser att denna studie var viktig att genomföra?

Välj ett alternativ:

- Epileptiker uppskattades ha mer än 24 gånger högre risk av plötslig död än normalt
- Förekomsten av SUDEP är oklar ✓
- SUDEP troddes vara vanligare i Sverige än i andra länder
- Tidigare studier på SUDEP har enbart studerat personer i vissa åldersgrupper
- Ungefär 60 000 personer i Sverige lider av epilepsi

Totalpoäng: 1

2 Författarna har använt Annegers kriterier för att klassificera dödsfall som SUDEP.

Det finns tre grupper inom Annegers klassificeringen: *Definite SUDEP*, *Probable SUDEP* och *Possible SUDEP*.

Hur definierar författarna *Probable SUDEP*?

Välj ett alternativ:

- när alla kliniska kriterier fanns men personen inte hade något epileptiskt anfall före sin död
- när alla kliniska kriterier fanns men ingen obduktion gjordes ✓
- när alla kliniska kriterier fanns men en polisrapport om dödsfallet saknas
- när komorbiditeter fanns som kan ha bidragit till dödsfallet
- när personen återupplivades och sedan överlevde mer än en timme

Totalpoäng: 1

- 3 Av de 1890 dödsfall som undersöktes i studien klassificerade författarna 99 som SUDEP. Vilken var den vanligaste orsaken till att dödsfall exkluderades?

Välj ett alternativ:

- SUDEP hade inte angivits som dödsorsak i dödsorsaksintyget
- Dödsfallen skedde bland personer vars epilepsidiagnos var osäker
- Dödsfallen uppfyllde inte kraven att klassificeras som SUDEP
- Dödsfallen orsakades av stroke eller hjärtkärlsjukdomar
- Dödsfallen skedde bland personer som fick sin epilepsidiagnos efter 2005

Totalpoäng: 1

- 4 Statistiska analyser leder inte nödvändigtvis till korrekta slutsatser. Felaktiga slutsatser beskrivs oftast som fel av Typ 1 eller Typ 2.

Vad menas med ett fel av Typ 1?

Välj ett alternativ:

- att nollhypotesen felaktigt accepteras
- att nollhypotesen felaktigt förkastas
- att man felaktigt hävdar att skillnaden mellan grupper är mindre än den är i verkligheten
- att man felaktigt hävdar att skillnaden mellan grupper är större än den är i verkligheten
- att man räknat ut ett allt för litet p-värde

Totalpoäng: 1

5 Förekomsten av SUDEP i alla åldersgrupper undersöktes i studien.

Vad var medianåldern vid död bland personer som dog i SUDEP?

Välj ett alternativ:

4

32

50

78

88

Totalpoäng: 1

6 Författarna beräknade andelen dödsfall som orsakades av SUDEP i olika åldersgrupper.

Varför var andelen lägre i de äldre åldersgrupperna?

Välj ett alternativ:

SUDEP är mindre vanligt hos äldre

Epilepsi är svårare att diagnostisera hos äldre människor

Fler personer dog av andra orsaker

Yngre har högre psykiatrisk comorbiditet

Epilepsi är mindre vanligt hos äldre

Totalpoäng: 1

- 7 Författarna undersökte möjliga kopplingar mellan olika typer av psykiatriska tillstånd och SUDEP. Vilka störningar/problem/syndrom var enligt deras resultat starkast förknippade med ökad förekomst av SUDEP?

Välj ett alternativ:

- missbruksproblem
- organiska psykiska störningar ✓
- schizofreni och relaterade störningar
- utvecklingsstörningar
- ångestrelaterade störningar

Totalpoäng: 1

- 8 Andel av alla SUDEP som klassificeras som *Possible* är högre för dödsfall av äldre personer. Vilken förklaring ger författarna för denna observation?

Välj ett alternativ:

- Dödsfall av äldre uppfyller oftare inte alla kliniska kriterier för att klassificeras som *Definite* eller *Probable* SUDEP
- Obduktioner görs i mindre utsträckning vid dödsfall av äldre ✓
- Dödsfall där enligt vittnen personen dog under ett epileptiskt anfall trots att ingen epilepsidiagnos fanns tidigare är vanligare bland äldre personer
- Äldre epileptiker medicineras oftare med läkemedel som gör att det är svårare att fastställa dödsorsak
- Polisen kallas i mindre utsträckning när äldre personer dör

Totalpoäng: 1

- 9 Författarna räknade antal dödsfall som orsakades av SUDEP i olika åldersgrupper. Hur många pojkar yngre än 16 år dog i SUDEP när möjliga fall inräknades?

Välj ett alternativ:

0

7

9

15

21

Totalpoäng: 1

- 10 För alla grupper som analyserades redovisar artikelns författare förekomsten av SUDEP hos personer av manligt och kvinnligt kön. I vilken åldersgrupp var förekomsten av SUDEP högre hos manliga än hos kvinnliga epileptiker?

Välj ett alternativ:

< 7 år

< 16 år

16-50 år

> 50 år

alla åldersgrupper

Totalpoäng: 1

11 När man läser en artikel finns det ibland saker som inte står i själva artikeln som man måste ta hänsyn till. En av dessa är *publication bias*.

Vilken är den mest väldokumenterade orsaken till *publication bias*?

Välj ett alternativ:

- Att det finns fler manliga än kvinnliga akademiker
- Att de flesta studier görs i ett fåtal länder
- Att de flesta studier publiceras av ett litet antal stora förlag
- Att fler studier publiceras med positiva än negativa resultat
- Att de flesta studier publiceras på engelska

Totalpoäng: 1

12 I en tidigare studie i Danmark uppskattades förekomsten av SUDEP var mindre än hälften av vad som rapporteras i denna studie.

Vad är författarnas förklaring till detta?

Välj ett alternativ:

- Personer med psykiatrisk samsjuklighet exkluderades från den danska studien
- Den danska studien begränsades till personer mellan 0 och 35 år gamla
- SUDEP är mindre vanligt i Danmark
- Den danska studien missade många SUDEP
- Den danska studien använde en annan typ av register för att få fram ett underlag

Totalpoäng: 1

13 Författarna har beskrivit vilka styrkor de tycker att studien har.

Vilken är studiens främsta styrka enligt författarna?

Välj ett alternativ:

- Mer än 90 % av epilepsidiagnoser som användes för att få fram underlaget kunde bekräftas
- Studien täckte hela landet och var populationsbaserad
- Alla dödsfall undersöktes mycket noggrant
- Det var en kohortstudie
- Alla SUDEP-fall som skedde under ett år undersöktes

Totalpoäng: 1

14 En vetenskaplig rapport förväntas inte bara redovisa bakgrund, metod och resultat utan även diskutera eventuella svagheter.

Vilken begränsning redovisar författarna som en svaghet i studien?

Välj ett alternativ:

- Bara 5,2 % av personerna i studien som dog under 2008 dog i SUDEP
- 43 % av SUDEP-fall bland personer äldre än 50 år var klassificerades som möjligt SUDEP (*Possible SUDEP*) snarare än sannolikt (*Probable*) eller otvetydigt (*Definite*)
- Dödsfall som skedde under 2008 undersöktes men epilepsidiagnoser fastställdes i perioden 1998-2005
- I 9,7 % av dödsfallen som undersöktes närmare var epilepsidiagnosen osäker
- Epilepsi nämndes i dödstatistiken i bara 63 % av SUDEP-fallen

Totalpoäng: 1

15 Författarnas slutsatser mynnar ut i en specifik rekommendation för sjukvården.

Vilken?

Välj ett alternativ:

- Att hänsyn tas till resultaten vid rådgivning till epileptiker och deras anhöriga ✓
- Att dödsorsaksintyg ska skrivas med större försiktighet
- Att pojkar som är epileptiker behandlas intensivare för sin epilepsi
- Att kvinnliga epileptiker som också har psykiatrisk samsjuklighet bör följas upp särskilt noggrant
- Att äldre epileptiker behandlas mer för sin epilepsi för att minska risken för SUDEP

Totalpoäng: 1